

Prof. Wilhelmina Iwanowska (1997)

Profesor Wilhelmina Iwanowska

(1905-1999)

Honorowa Obywatelka Miasta Torunia

Prof. Wilhelmina Iwanowska urodziła w Wilnie. Tam też ukończyła gimnazjum i liceum SS Nazaretanek. Ciekawość wszechświata skierowały na studia astronomii, które podjęła na Uniwersytecie Stefana Batorego. Od 1927 r. pracowała w Obserwatorium Astronomicznym USB zorganizowanym i kierowanym przez prof. Władysława Dziwulskiego. W 1937 r. uzyskała habilitację.

Jej wspaniale zapowiadającą się karierę naukową przerwał wybuch wojny. Zmuszona przez ciężkie okupacyjne warunki do podejmowania różnych prac, jednocześnie uczestniczyła w tajnym nauczaniu. Po zajęciu przez Armię Czerwoną Wilna, a następnie "repatriacji" jego polskich mieszkańców, prof. Iwanowska wspólnie z kolegami z USB znalazła się w Łodzi. Stąd komunistyczne władze planowały rozesłać niewygodnych dla nich naukowców do różnych uczelni. Profesorowie wileńscy z Władysławem Dziwulskim na czele postanowili jednak nie ulegać, lecz wspólnie stworzyć nową uczelnię wyższą kontynuującą tradycję ukochanej wileńskiej Alma Mater. Ich wybór padł na Toruń sławny tradycją miasta rodzinnego największego z astronomów. Tak los związał prof. Iwanowską z grodem Kopernika.

Stała się ona nie tylko współzałożycielką Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, ale także razem z prof. Dziwulskim "toruńskiej szkoły" astronomii i radioastronomii. Szkoły, która ponownie przypominała światu kopernikańską sławę Torunia, i wykształciła rzeszę wybitnych uczniów zajmujących dziś stanowiska profesorów w uczelniach w wielu krajach. Badania i prace naukowe prof. Wilhelminy Iwanowskiej na temat astronomii gwiazdowej (m.in. statystyczne badanie ruchu gwiazd w przestrzeni, fotometria fotograficzna gwiazd zmiennych, badanie widm gwiazdowych, ewolucja galaktyk) przyniosły jej sławę wybitnego naukowca. O tym, jak wielkim autorytetem w świecie astronomii cieszyła się prof. Iwanowska świadczą liczne zaproszenia na wykłady na uczelniach europejskich i amerykańskich oraz fakt powierzenie jej funkcji wiceprezesa Międzynarodowej Unii Astronomicznej.

Prof. Wilhelmina Iwanowska była także członkiem rzeczywistym PAN oraz wielu towarzystw naukowych na całym świecie, a także doktorem honoris causa trzech uniwersytetów (University of Leicester w Anglii, University of Manitoba w Winnipeg w Kanadzie oraz rodzimego UMK). Honorowe obywatelstwo przyznało jej kanadyjskie miasto Winnipeg. Prof. Iwanowska była także założycielką Oddziału Toruńskiego Centrum Astronomicznego PAN.

Prof. Wilhelmina Iwanowska (1997)

Opublikowano na www.torun.pl (<https://www.torun.pl>)

31 lipca 1997 r. Rada Miasta Torunia podjęła jednomyślnie uchwałę o przyznaniu prof. Wilhelminie Iwanowskiej tytułu honorowego obywatela. Uroczystość wręczenia tej godności miała miejsce podczas uroczystej sesji rady miejskiej w Dworze Artusa 25 września tego samego roku.

[>>> Wróć do listy Honorowych Obywateli Miasta Torunia](#) [1]

Odnosińki:

[1] <https://www.torun.pl/pl/node/1663>